

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
У 3701/06
14.11.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Олге Ђуричић, председника већа, Обрада Андрића и Томислава Медведа, чланова већа, са саветником Надеждом Николић, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца АА, кога заступа АБ, адвокат, изјављеној против решења Министарства финансија, Пореске управе, Регионални центар из Крагујевца број 01-43102-1-00100/2006-3/1 од 17.1.2007 године и број 01-43102-1-00100/2006-3 од 25.5.2006. године, у предмету доприноса, у нејавној седници већа одржаној дана 14.11.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ УВАЖАВА и ПОНИШТАВАЈУ решења Министарства финансија, Пореске управе, Регионални центар из Крагујевца број 01-43102-1-00100/2006-3/1 од 17.1.2007 године и број 01-43102-1-00100/2006-3 од 25.5.2006. године.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем од 25.05.2006. године, одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Министарства финансија - Пореске управе - Филијале Аранђеловац бр. 431-S5/3-16/05 од 31.12.2005. године. Наведеним првостепеним решењем утврђено је тужиоцу као оснивачу Стамбене задруге "ББ" аконтационо задужење доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 1.1.2005. године до 31.12.2005. године према основицама доприноса за пензијско и инвалидско осигурање ближе наведеним у диспозитиву решења тако да укупно утврђена обавеза за период од 1.1.2005. до 30.11.2005. године износи 22.696,52 динара, како је то наведено у ставу првом диспозитива решења. Ставом другим диспозитива утврђено је да месечна аконтациона обавеза доприноса за пензијско и инвалидско осигурање обрачуната на основицу од 10.511,00 динара износи 2.312,42 динара. Даље тужилац је дужан да основицу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и износ обавезе за плаћање из става другог диспозитива решења усклађује квартално, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике о кретању зараде по запосленом у Републици у претходном кварталу, с тим да је месечну аконтацију утврђену на начин из претходног става дужан да плати у року од 15 дана по истеку сваког месеца, а доспеле неизмирене обавезе тужилац је дужан да плати у року од 15 дана од дана достављања овог решења на уплатне рачуне ближе наведене у диспозитиву решења, под претњом принудног извршења, како је то наведено у ставу трећем диспозитива решења.

У тужби тужилац оспорава законитост решења туженог органа и предлаже да се оно поништи. Сматра да је погрешно утврђена обавеза плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање с обзиром да је он само један од чланова задруге која је престала са радом 2002. године, те да као бивши члан задруге није у обавези да плаћа наведене јавне приходе.

Врховни суд је поднету тужбу доставио на одговор туженом органу, па је тужени орган обавестио суд да је изменио оспорено решење новим решењем под бројем 01-43102-1-1-00100/2006-3/1 од 17.1.2007. године, којим се, у ставу I диспозитива мења оспорено решење и то под тачком 1. у погледу лица које доноси решење, тако што се у уводу решења у првој реченици, после израза Регионални центар Крагујевац, додаје израз "и то директор Регионалног центра ВВ, на основу овлашћења министра финансија Републике Србије, решење 08 број 112-01-1/46-2006 од 2.2.2006. године" и под тачком 2. у ознаци овлашћеног лица, које потписује решења, тако што се као потписник решења означава "директор Регионалног центра ВВ". У ставу II диспозитива тог решења је наведено да у осталим деловима остаје на снази решење Министарства финансија - Пореске управе, Регионалног центра Крагујевац из става I диспозитива, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена на решење Министарства финансија - Пореске управе, Филијале Аранђеловац број 431-S5/3-16/05 од 31.12.2005. године.

Врховни суд Србије је примерак новодонетог решења доставио тужиоцу да се изјасни да ли је задовољан новодонетим решењем и да ли тужбу проширује на то решење, па је тужилац доставио изјаву примљену код овог суда дана 9.11.2007. године на основу које изјављује да није задовољан новодонетим решењем, те зато остаје при поднетој тужби у целини и предлаже да суд настави поступак по поднетој тужби.

Поступајући у границама захтева тужиоца из изјаве о проширењу тужбе и на новодонети акт, а имајући у виду да су оспорена решења донета у истој правној ствари, Врховни суд Србије је оценио законитост оба решења туженог органа и нашао да је тужба тужиоца основана.

Оспорено решење број 01-43102-1-00100/2006-3/1 од 17.1.2007. године тужени орган је донео применом

члана 154. Закона о пореском поступку и пореској администрацији («Службени гласник РС», бр. 80/02...61/05) којим је прописана могућност поништавања и измене пореског решења у вези са управним спором. Овом одредбом Закона овлашћени порески орган, против чијег је решења покренут управни спор, може до окончања спора да поништи или измени своје решење из оних разлога из којих би суд могао да поништи решење и то само ако се на тај начин отклања неправилност или незаконитост у поступку доношења решења и ако се тиме порески обвезник не доводи у неповољнији положај.

У примени овог правног института тужени орган је био дужан да донесе потпуно нови акт којим ће одлучити о захтевима тужбе, те у случају да их уважи из разлога из којих би суд могао да поништи решење, да новим решењем замени у целини решење које је било предмет управног спора и констатује да се тим решењем замењује претходно донето решење, и то у целини.

Међутим, тужени орган је донео решење којим је извршио само измене у уводу решења и потпису овлашћеног лица и констатовао да у осталим деловима остаје на снази раније донето решење које је тужбом оспорено, што је супротно наведеној одредби Закона и правној природи института поништавања и измене пореског решења у вези са управним спором. Наиме, законом је дата могућност својерсне самоконтроле управног акта од стране издаваоца, која се не покреће по службеној дужности него поводом тужбе овлашћеног тужиоца, и то тако што је пружена могућност пореском органу да накнадно успостави законитост сопственог рада, избегавајући судску пресуду, и своју ранију одлуку замени новом, различитом од првобитне, с тим да нова одлука делује *ex tunc*, бришући све произведене правне последице раније одлуке.

Како тужени орган поводом управног спора није донео ново решење којим је у целини изменио оспорено решење, са правним дејством од момента доношења оспореног решења, него је извршио само делимичну измену и оставио на снази оспорено решење у неизмењеном делу, Врховни суд Србије је нашао да су доношењем овог решења повређена правила пореског поступка од битног утицаја на решење управне ствари.

С обзиром да је поништио новодонето решење из наведених разлога, Врховни суд Србије је ценио законитост решења истог органа бр. 01-43102-1-00100/2006-3 од 25.5.2006. године, које је остало на снази, а донето је у истој правној ствари. При том је нашао да су и доношењем овог решења повређена правила управног поступка, јер је решење донело Министарство финансија Републике Србије – Пореска управа, Регионални центар Крагујевац, а потписао га је самостални извршилац Жарко Савић, за кога се не зна у ком својству потписује решење.

Одредбом члана 165. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да по жалбама изјављеним против првостепених решења донетих у пореском поступку решава министар или лице које он овласти, а одредбом члана 160. став 1. тачка 7. истог Закона да Пореска управа, којом руководи директор, одлучује о жалбама изјављеним против решења донетих у пореском поступку. Одредбом члана 197. став 1. Закона о општем управном поступку, који се сходно примењује на основу одредбе члана 3. став 2., Закона о пореском поступку и пореској администрацији, прописано је да увод решења садржи назив органа који доноси решење, одредбом члана 201. став 1. истог Закона да решење потписује службено лице које га доноси, док је одредбом члана 285. став 2. ЗУП-а, утврђена обавеза органа да на погодан начин упозна странке која су лица овлашћена за решавање у управним стварима.

Како оспорено решење није потписао директор туженог органа, већ самостални извршилац, за кога, према у стању у списима предмета, нема доказа да је овлашћен да решење донесе и потпише у смислу наведених законских одредаба, при чему такво овлашћење мора бити означено у уводу решења према члану 197. став 1. а у вези члана 285. тачка 2. Закона о општем управном поступку, Врховни суд Србије је нашао да су, при доношењу оспореног решења, учињене битне повреде правила поступка које је у поновном поступку потребно отклонити.

Са изнетих разлога, Врховни суд Србије је поднету тужбу уважио и поништио оспорена решења, одлучујући као у диспозитиву пресуде у смислу члана 38. став 2. у вези члана 41. став 2. Закона о управним споровима, а у поновном поступку тужени орган је везан примедбама суда и правним схватањем из ове пресуде у смислу члана 61. истог Закона.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ СРБИЈЕ У БЕОГРАДУ

дана 14.11.2007. године, У. 3701/06

Записничар, Председник већа-судија,

Надежда Николић, с.р. Олга Ђуричић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

РС